

دفترچه شماره ۱

کد
آزمون

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۴۵
۵ اردیبهشت ۱۴۰۴

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار (۲)	۱۵	۱	۱۵	فصل ۲ (درس ۳) و فصل ۳ تا سر برون‌یابی (صفحه ۴۵ تا ۶۷)	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	۲۰	۱۶	۳۵	درس ۷ تا ۱۱ (صفحه ۵۸ تا ۹۴)	۲۵ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۳۶	۴۵	درس ۹ تا ۱۵ (صفحه ۷۳ تا ۱۳۰)	۱۰ دقیقه
۴	روان‌شناسی	۱۰	۴۶	۵۵	درس ۵ تا ۸ تا ابتدای روش‌های مقابله با فشار روانی (صفحه ۱۱۲ تا ۱۹۵)	۱۰ دقیقه
تعداد کل سؤال:						۶۵ مدت پاسخ‌گویی:

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

مدت پاسخگویی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار

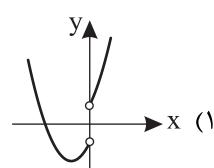
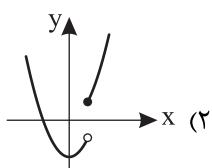
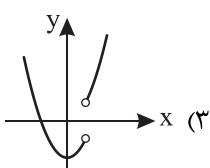
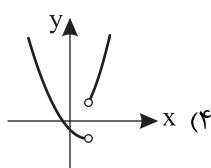
-۱ اگر $\{(\cdot, \cdot)\}$ کدام است؟ $\frac{g}{f}$ باشد، تابع $g = \{(3, -1), (2, 5), (-1, 2)\}$ و $f = \{(3, 3), (2, 0), (4, -1)\}$

$\{(3, -\frac{1}{3})\}$ (۴)

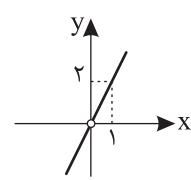
$\{(3, \frac{1}{5}), (2, 0)\}$ (۳)

$\{(3, 5)\}$ (۲)

$\{(3, 5), (2, 0)\}$ (۱)

-۲ اگر $x > 1$ و $f(x) = x^3$ باشد، تابع $g(x) = \begin{cases} 1 & x > 1 \\ -2 & x < 1 \end{cases}$ شبیه کدام است؟

-۳ اگر $f(x) = x^3$ و $\frac{f}{g}$ به صورت زیر باشد، حاصل $g(5)$ کدام است؟

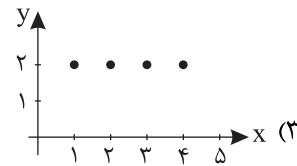
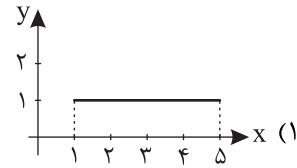
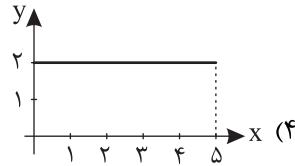
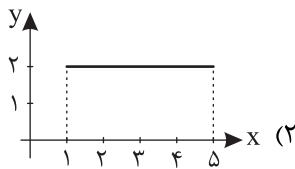
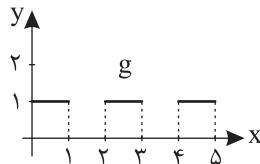
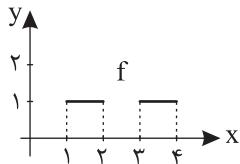
۵ (۱)

۲/۵ (۲)

۳ (۳)

۲ (۴)

-۴ با نوجه به نمودار توابع f و g ، نمودار تابع $f + g$ کدام است؟

-۵ اگر $f + g = \{(2, 5), (3, -1), (-1, 2)\}$ و $f = \{(2, 0), (4, -1), (-1, 3)\}$ باشد، تابع g کدام است؟

$\{(4, 5), (7, -2), (-2, 5)\}$ (۲)

$\{(2, 5), (-1, 5)\}$ (۱)

$\{(2, 5), (-1, -1)\}$ (۴)

$\{(4, 5), (-2, 5)\}$ (۳)

-۶ با نوجه به جدول درآمد زیر خط فقر به روش نصف میانه کدام است؟

درآمد ماهیانه	تعداد اعضای خانوار
۵۰۰	۲
۱۰۰	۱
۹۰۰	۳
۴۰۰	۴
۲۵۰	۱

۱۱۰ (۱)

۱۲۵ (۲)

۱۳۰ (۳)

۱۴۰ (۴)

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی

صفحه ۳

- ۷ شاخص بھای کالایی در سال ۱۴۰۳ برابر ۷۵ است و در سال ۱۴۰۱ برابر ۵۵ بوده است. درصد تورم قیمت این کالا در سال ۱۴۰۳ نسبت به ۱۴۰۱ به صورت تقریبی کدام است؟
- (۱) ٪۳۹ (۲) ٪۲۷ (۳) ٪۳۶ (۴) ٪۴۳
- ۸ شاخص توده بدنی (BMI) فردی برابر ۲۰ است. اگر قد او ۱۸۰ سانتی متر باشد، وزن این فرد، چند کیلوگرم است؟
- (۱) ۶۴/۸ (۲) ۶۲/۸ (۳) ۳۶ (۴) ۳۶/۴
- ۹ خط فقر برابر است با نصف ..... درآمد ..... افراد جامعه.
- (۱) میانگین - روزانه (۲) مد - ماهانه (۳) میانه - ماهانه (۴) میانگین - سالانه
- ۱۰ قیمت دو کالای a و b در سال پایه ۲۰۰ و ۱۰۰ و در سال موردنظر به ۲۵۰ و ۱۲۰ رسیده است. اگر مقدار مصرف a و b به ترتیب ۲۰ و ۱۰ باشد، شاخص بھای دو کالای a و b کدام است؟
- (۱) ۱۲۴ (۲) ۱۳۰ (۳) ۱۴۰ (۴) ۱۷۰
- ۱۱ اگر خط فقر در داده های ۱ ، ۷ ، ۶ ، ۲۱-۲۰-۳ به روش نصف میانگین برابر ۴ باشد، a کدام است؟
- (۱) ۱۱ (۲) ۱۲ (۳) ۷/۵ (۴) ۱۳/۵
- ۱۲ یک شرکت هولдинگ دارای دو کارخانه A و B است. اگر توابع درآمد و هزینه برای تولید x تن کاشی در کارخانه A به ترتیب $-x^2 + 18x + 15$ و $-2x^2 + 8x + 6$ و در کارخانه B به ترتیب $x^2 + 12x + 9$ و $2x^2 + 9$ واحد باشد، (هر واحد معادل یک میلیون تومان) تابع سود شرکت هولдинگ کدام است؟
- (۱) $-3x^2 + 18x - 15$ (۲) $-x^2 + 2x + 3$ (۳) $x^2 + 18x - 15$ (۴) $-x^2 + 18x + 15$
- ۱۳ در یک منطقه ۱۲۰۰ نفر شاغل و ۲۰۰ نفر بیکاراند. چند شغل ایجاد کنیم تا نرخ بیکاری برابر ۱۰ درصد شود؟
- (۱) ۴۰ (۲) ۵۰ (۳) ۷۰ (۴) ۶۰
- ۱۴ در کتابی متوسط طول جمله ها ۸ کلمه و ۲۰ درصد کلمه ها دشوار است، این کتاب برای دانش آموزان چه پایه ای مناسب است؟
- (۱) ۱۱ (۲) ۱۲ (۳) ۱۰ (۴) ۸
- ۱۵ شاخص پوسیدگی دندان (DMFT) در سال ۱۳۶ در ایران برابر با ۳ بوده است. یعنی هر ایرانی به طور متوسط دارای یک دندان کشیده شده، یک دندان پوسیده و یک دندان پر شده است. این شاخص در سال ۱۳۹۵ برابر ۶ شده است. شاخص در سال ۱۳۹۵ چند درصد تغییر داشته است؟
- (۱) ۱۰۰ درصد افزایش (۲) ۵۰ درصد کاهش (۳) مقدار تغییری نمی کند (۴) ۱۰۰ درصد کاهش

علوم و فنون ادبی

- ۱۶ با توجه به وضعیت کلی ادبیات در قرن دهم، کدام عبارت نادرست است؟
- (۱) مکتب وقوع نتیجه چاره‌اندیشی شاعران این قرن، برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقليید بود.
- (۲) شاعران این قرن تشخیص داده بودند که سبک عراقی از واقعیت دور شده و جنبه ذهنی و تخیلی یافته است.
- (۳) آشنایی با تفکرات هندوان هیچ تأثیری در تغییر سبک، از عراقی به هندی، نداشت.
- (۴) شاهان صفوی علاوه بر رواج دادن زبان ترکی، کم و بیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند.
- ۱۷ هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب، مربوط به کدام شاعر یا نویسنده سبک هندی است؟
- الف) شاخصه اصلی شعر وی «واقع گرایی» است.
- ب) در سروden شعر مذهبی معروف و ترکیب‌بند عاشورایی او زبانزد است.
- ج) وی را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.
- (۱) وحشی بافقی - محتمم کاشانی - صائب تبریزی (۲) بابافغانی شیرازی - محتمم کاشانی - بیدل دهلوی (۳) وحشی بافقی - کلیم کاشانی - صائب تبریزی (۴) بابافغانی شیرازی - کلیم کاشانی - بیدل دهلوی

محل انجام محاسبات

- ۱۸ چه عاملی در قرن یازدهم موجب شد تا گروههای بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند؟
- ۱) توجه حاکمان صفوی به شعر ستایشی و درباری و عاشقانههای زمینی
  - ۲) رواج مضامینی چون پند و اندرز و توصیف امور طبیعی همراه با زبان جدید
  - ۳) سروden شعر برای امارات معاش یا ثروت‌اندوزی
  - ۴) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان درباری
- ۱۹ در کدام گزینه انتساب عبارت به قلمرو نوشته شده در کمانک نادرست است؟
- ۱) استفاده کمتر از بدیع و بیان در شعر، مگر به صورت تصادفی و طبیعی (قلمرو ادبی)
  - ۲) استفاده از ردیفهای طولانی و خوش‌آهنگ در شعر مثل «می‌شود پیدا» (قلمرو زبانی)
  - ۳) تلاش شاعران برای مضمون‌بایی و ارائه خیال خاص و معنی برجسته (قلمرو فکری)
  - ۴) رخت بربستن بسیاری از لغات ادبی قدیم از صحنه شعر (قلمرو زبانی)
- ۲۰ توضیح نوشته شده در مقابل کدام اثر درست است؟
- ۱) شرفنامه بدليسی: در ایران نوشته شده، دیباچه آن مصنوع و اصل کتاب به نثر ساده است.
  - ۲) عالم آرای عباسی: اثری از شیخ بهایی، در ایران نوشته شده و موضوع آن فقه است.
  - ۳) عیار دانش: اثر وحید قزوینی که تماماً به نثر مصنوع نوشته شده است.
  - ۴) احسن التواریخ: اثر حسن‌بیگ روملو و نثر آن نه چندان ساده است و نه چندان دشوار.
- ۲۱ کدام یک از ویژگی‌های ذکر شده، در متن زیر به کار نرفته است؟
- «از طبقه علیه شعوا که ناظمان مناظم سخن‌پیرایی و پیرانه‌بندان سلسله معنی آرایی‌اند در آن هنگام در اردیوی معلم و ممالک محروسه، شاعران سخنور و سخنوران بلاغت‌گستر بی‌شمار بودند در اوایل حال حضرت خاقانی جنت مکانی توجه تمام به حال این طبقه بود.»
- ۱) کاربرد وجه وصفی
  - ۲) مطابقت صفت و موصوف به تقلید از عربی
  - ۳) آوردن جملات طولانی
  - ۴) آوردن تتابع اضافات
- ۲۲ واژه مشخص شده در کدام گزینه دارای استعاره مصرّحه نیست؟
- باز ای سپیده شب هجران نیامدی
هیچ‌کس می‌نیستندم که به جای تو بود
آزاده من که از همه عالم بربدهام
خبر از سرزنش خار جفانیست تو را
- ۱) باز امشب ای ستاره تابان نیامدی
  - ۲) تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من
  - ۳) ای سرو پای بسته به آزادگی مناز
  - ۴) ای گل تازه که بویی زوفانیست تو را
- ۲۳ در کدام گزینه استعاره مکنیه (پنهان) به کار نرفته است؟
- ۱) کی ام؟ شکوفه اشکی که در هوای تو هر شب
  - ۲) هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید
  - ۳) دهقان سالخورده چه خوش گفت با پسر
  - ۴) کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب
- ۲۴ ترکیب مشخص شده در کدام گزینه «اضافه استعاری» است؟
- ۱) نفس باد صبا مشکفشان خواهد شد
  - ۲) هزار نقش برآرد زمانه و نبود
  - ۳) با کاروان حله بر فتم ز سیستان
  - ۴) گفتا که مرو به غربت و می‌بارید
- ۲۵ در همه گزینه‌های زیر هر دو نوع استعاره آشکار و پنهان به کار رفته است؛ به جز .....
- عالم پیر دگرباره جوان خواهد شد
یکی چنان‌که در آینهه تصویر ماست
با حله تنیده ز دل بافقه ز جان
از نرگس تر به لاله بر مروارید
- ۱) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست؟
  - ۲) بشکن دل بینوای ما را ای عشق
  - ۳) دگرباره خیاط باد صبا
  - ۴) ماز آغاز و ز انجام جهان بی خبریم

مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی
(مجاز)

از بر یار آمدهای مرحبا
(تشخیص)

تشنه را آب محال است که از یاد رود
(استعارة مصحره)

دائم از راه نظر در بنده و زندانیم ما
(تشبیه)

نه شبینم که خون از شیم می‌تراود
نه در چنگ و بازوی زورآور است
بدان شمع خلوتگه پارسایی
ببیود همی خاک چون مشک اذفر

از بر یار آمدهای مرحبا
(مفتولن مفتولن فاعلن)

پا در رکاب راهوار خویش دارند
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع)

همه اسمند و تو جسمی، همه جسمند و تو جانی
(فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

دست و تیغ عشق را زخم نمایانیم ما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

پیوند روح کردی پیغام دوست دادی
دیوان مدانی را آینینه عبرت دان
هر که در این حلقه نیست فارغ از این ماجراست
وین عالم بی‌اصل را چون ذره‌ها بر هم زند

زان سفر دراز خود عزم وطن نمی‌کند
او سرسپرده می‌خواست من دل سپرده بودم
وی به ابد زنده و فرسوده ما
مگر بهر شکستن بسته بودی

به نازی که لیلی به محمل نشیند
چون نگاه آشنا از چشم یار افتاده ام
تو نماینده فضلی تو سزاوار ثناایی
گر قصد آزارم کنی هرگز نیازارم تو را
لشگر خسرو اگر بر سر فرهاد رود

۴) ج و د

۳) الف و د

- ۲۶- آرایه نوشته شده در زیر کدام بیت نادرست است؟

۱) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید

۲) ای نفس خرم باد صبا

۳) نرود حسرت آن چاه زندان از دل

۴) حلقه چشم غزال حلقه زنجیر ماست

- ۲۷- وزن کدام بیت با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) الفبایی درد از لبم می‌تراود

۲) سعادت به بخشایش داور است

۳) درودی چونور دل پارسایان

۴) بخندد همی باغ چون روی دلبر

- ۲۸- وزن نوشته شده در زیر کدام بیت نادرست آمده است؟

۱) ای نفس خرم باد صبا

۲) دریادلان راه سفر در پیش دارند

۳) نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند

۴) جان به لب داریم و همچون صبح خندانیم ما

- ۲۹- وزن کدام یک از بیت‌های زیر همسان دولختی نیست؟

۱) ای باد بامدادی خوش می‌روی به شادی

۲) هان ای دل عبرت‌بین از دیده عبر کن هان

۳) سلسله موی دوست حلقه دام بلاست

۴) گر جان عاشق دم زند آتش در این عالم زند

کدام بیت به دو شکل دسته‌بندی هجایی می‌شود؟

۱) تا دل هرزه‌گرد من رفت به چین زلف او

۲) یک عمر دور و تنها، تنها به جرم اینکه

۳) ای به ازل بوده و نایابده ما

۴) تو این عهدی که با من بسته بودی

- ۳۱- در کدام بیت‌ها هجای پایانی از رکن آخر کاسته شده است؟

الف) غمیش در نهان خانه دول نشیند

ب) روزگاری شد ز چشم اعتبار افتاده ام

ج) تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی

د) جرمی ندارم بیش از این کز جان وفادارم تو را

ه) نتوان از سر او برد هوای شیرین

۱) الف و ه

۲) ب و ه

- ۳۲ با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه نادرست است؟

دست و تیغ عشق رازخم نمایانیم ما
والله خار و گل این باغ و بستانیم ما
چون ز بخت تیره دائم در شبستانیم ما»

«جان به لب داریم و همچون صبح خندانیم ما
پشت چون آینه بر دیوار حیرت داده ایم
گر چراغ بزم عالم نیست صائب کلک ما
۱) وزن بیت‌ها همسان تک‌لختی است.

۲) در بیت دوم تشبيه و هر دو نوع استعاره به کار رفته است.

۳) شاعر در بیت پایانی به شعر خود مفاخره می‌کند.

۴) شاعر این ابیات را به علت به کار بردن مضامین تازه، خلاق‌المعانی ثانی نام نهاده‌اند.

- ۳۳ مفهوم کدام بیت با بیت زیر یکسان نیست؟

ایوان مدادین را آینه‌ۂ عبرت دان»
ز ایشان شکم خاک است آبستن جاویدان
عاقبت چون می‌روی خواه آن چنان خواه این‌چنین
نقد رایج از تهیستی است در بازار دین
کو فریدون، کو سکندر، کو سلیمان، کو نگین؟

هان ای دل عبرت‌بین از دیده عبر کن هان

۱) گفتی که کجا رفتند آن تاج‌وران اینک؟

۲) شاه اطلس‌بخش باشی یا گدای ژنده‌پوش

۳) قیمت جنس سعادت درهم و دینار نیست

۴) چون فریدون یا سکندر یا سلیمان گر شوی

- ۳۴ مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر متفاوت است؟

۱) گر تمنای تو از خاطر ناشاد رود

۲) نرود حسرت آن چاه زنخدان از دل

۳) نتوان از سر او برد هوای شیرین

۴) کاش چون شمع همه سر شود اعضا کلیم

- ۳۵ کدام بیت با سروده زیر مفهوم یکسانی دارد؟

«نه این برف را / دیگر سر باز ایستادن نیست / برفی که بر ابرو و موی ما می‌نشیند.»

وز این درخت همین میوه‌غم است برم
بیشتر دل‌بستگی باشد به دنیا پیر را
گویی که لقمه‌ای است زمین در دهان برف
ز چشم ناله شکفتم به روی شکوه دویدم

۱) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم

۲) ریشه نخل کهن‌سال از جوان افزون تر است

۳) هرگز کسی نداد بدین‌سان نشان برف

۴) کی‌ام؟ شکوفه اشکی که در هوای تو هر شب

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی

- ۳۶ کدام گزینه در ارتباط با نظریه پردازان لیبرال نادرست است؟

۱) آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضمن پیشرفت جامعه می‌دانستند.

۲) موافق هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند.

۳) کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند.

۴) در انگلستان که در انقلاب صنعتی پیشگام بود، وضعیت نواخانه‌ها به گونه‌ای بود که فقیران ساکن در آنجا، مرگ را بر زندگی ترجیح می‌دادند.

- ۳۷ به چه دلیل از دیدگاه اگوست کنت، بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت بر می‌بندد؟

۱) جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست؛ بلکه امری عارضی و تحملی است.

۲) فاتحان در جنگ، با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزوندند.

۳) با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید.

۴) مهم‌ترین عوامل وقوع جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

- ۳۸ پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

● کدام مورد آسیبی است که نظام اقتصادی را دچار اختلال می‌کند؟

● کدام مورد درصورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود؟

● کدام یک در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شند و از عوامل داخلی آنها اثر می‌بздیرفتند؟

۱) بحران معنویت - چالش فقر و غنا - چالش فقر و غنا

۲) بحران زیست محیطی - چالش فقر و غنا - بحران اقتصادی

۳) چالش فقر و غنا - بحران اقتصادی - چالش فقر و غنا

۴) بحران اقتصادی - بحران اقتصادی - بحران اقتصادی

- ۳۹- به ترتیب، هر یک از بحران‌های اقتصادی، معرفتی و چالش فقر و غنا ریشه در کدام لایهٔ فرهنگ دارد؟

- ۱) نماد - عقاید و باور - ارزش
- ۲) هنگار - ارزش - عقاید و باور
- ۳) ارزش - عقاید و باور - هنگار
- ۴) نماد - هنگار - ارزش

- ۴۰- به ترتیب هر یک از موارد زیر با کدام دوران ارتباط دارد؟

- نادیده گرفتن شناخت از راه عقل و تجربه
- بسنده کردن به عقل و تجربه
- زیر سوال رفتن علم مدرن

۱) رنسانس - قرن نوزدهم - نیمه اول قرن بیستم

۲) قرون نوزده و بیست - قرون وسطی - قرن نوزدهم

۳) قرون وسطی - قرن نوزدهم - قرن بیستم

- ۴۱- درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

● غرب متعدد، زمانی با جهان اسلام رو به رو شد که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام، با وجود رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای قومی و قبیله‌ای بودند.

● نخستین بیدارگران اسلامی کسانی بودند که به خطر جوامع غربی و شیوه برخورد دولت‌های اسلامی در برابر غرب، توجه کردند.

● جهان غرب ابتدا با سطحی ترین و ظاهری ترین لایه‌های هویتی خود با سایر جهان‌های اجتماعی، از جمله جهان اسلام، مواجه شد.

● بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی داشتند.

۱) درست - نادرست - نادرست - درست

۲) نادرست - درست - نادرست - درست

۳) درست - درست - درست - درست

- ۴۲- کدام گزینه از ویژگی‌های منور‌الفکران غرب گرا نیست؟

۱) نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کرند، بلکه حضور سیاسی و اقتصادی آنان را فرست می‌دانستند.

۲) همانند بیدارگران اسلامی، بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند بلکه بیداری را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.

۳) مانند بیدارگران اسلامی، خواستار اصلاح رفتار دولتها در کشورهای اسلامی بودند.

۴) مفهوم امت و ملت اسلامی برای آنها بی‌معنا یا منفور بود و در مقابل، به ناسیونالیسم که اندیشه سیاسی قوم گرایانهٔ غرب متجدد بود، روی آورده بودند.

- ۴۳- کدام گزینه به ترتیب موارد «الف» و «ب» و «ج» را تکمیل می‌کند؟

فعالیت اجتماعی سیاسی	ویژگی	نمونهٔ تاریخی
مقاومت منفی	ه	و
فعالیت روابط آمیز اصلاحی	د	ب
انقلاب اجتماعی	الف	ج

۱) تغییر ساختار سیاسی - جنبش تنباکو - جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

۲) اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت - تدوین رساله‌های جهادیه - جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

۳) همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه - جنبش تنباکو

۴) جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه - تغییر ساختار سیاسی - جنبش تنباکو

- ۴۴- کدام گزینه از تفاوت‌های انقلاب اسلامی با انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم نیست؟

۱) انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب در مقابل بلوک غرب شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق بودند. ولی انقلاب اسلامی ایران به هیچ‌یک از دو بلوک وابستگی نداشت و از آغاز، جهت‌گیری ضدآمریکایی و ضدصهیونیستی و ضدمارکسیستی

خود را اعلام کرد.

۲) انقلاب‌های آزادی‌بخش، اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند. اما انقلاب اسلامی ایران یک انقلاب فraigیر مردمی با مرجعیت و رهبری دینی بود و همه اشار و گروه‌های جامعه را در بر گرفت.

۳) انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابل با استعمار قدیم و حذف کارکاران مستقیم غرب موفق می‌شدند و در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفيق داشتند. اما انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت.

۴) انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب نظریه‌ها و مکاتب چپ شکل می‌گرفتند که برای حل بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند ولی انقلاب اسلامی ایران از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد و به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب تعلقی نداشت.

- ۴۵- انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ میلادی روسیه به چه دلیل درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت؟

۱) رویکرد چپ و سوسیالیستی

۲) سکولار بودن

۳) شکل‌گیری براساس آرمان‌ها و ارزش‌های مدرن

روان‌شناسی**مدت پاسخگویی: ۱۵ دقیقه**

- ۴۶- در قرآن کریم آمده است که هیچ گروهی نباید گروهی دیگر را مسخره کند؛ از نظر شما عمل نکردن به این توصیه، باعث تخریب کدام عامل نگرشی می‌شود؟
- (۱) باورها و نظام ارزشی
  - (۲) اراده
  - (۳) هدفمندی
  - (۴) درمانگی آموخته شده
- ۴۷- یک کوهنورد که قصد رسیدن به قله دماوند را دارد، در راه صعود به قله کمتر تحت تأثیر عامل خستگی قرار می‌گیرد. از نظر شما کدام گزینه ارتباط بیشتری با این واقعیت دارد؟
- (۱) باورها و نظام ارزشی فرد
  - (۲) هدفمندی
  - (۳) انگیزه درونی
  - (۴) ادراک کلایی
- ۴۸- مارال به رشتۀ روان‌شناسی علاقه‌مند است و در هر دو دانشگاه سراسری و آزاد می‌تواند به تحصیل رشتۀ مورد علاقه‌اش بپردازد. کدام گزینه در این خصوص صحیح می‌باشد؟
- (۱) مارال دچار ناهمانگی شناختی خواهد شد.
  - (۲) مارال دچار ناهمانگی بعد از تصمیم خواهد شد.
  - (۳) مارال، در صورت علاقه به هر دو دانشگاه احتمالاً دچار ناهمانگی شناختی خواهد شد.
  - (۴) مارال، در صورت علاقه به هر دو دانشگاه احتمالاً دچار ناهمانگی بعد از تصمیم خواهد شد.
- ۴۹- درستی یا نادرستی موارد زیر، به ترتیب، کدام است؟
- اطلاعات حافظه به این دلیل ارزشمند است که می‌تواند تفکر ما را بسازد.
  - هر چه اطلاعات بیشتری در حافظه داشته باشیم، برای تفکر آمادگی بیشتری خواهیم داشت.
  - برخورداری از حافظة قوی به معنای داشتن تفکر قوی است.
  - فرایند تفکر کاملاً آگاهانه است.
- (۱) درست - درست - درست - درست
  - (۲) نادرست - نادرست - درست - درست
  - (۳) درست - درست - نادرست - درست
- ۵۰- سرمربی فوتبالی که برای چیدمان ترکیب، تعویض بازیکنان، تصمیم برای روش بازی و ... با دیگر اعضای کادر فنی مشورت نمی‌کند، احتمالاً با کدام یک از موانع تصمیم‌گیری دست و پنجه نرم می‌کند؟
- (۱) سوگیری تأیید
  - (۲) اعتماد افراطی
  - (۳) کوچک شمردن خود
  - (۴) کنترل نکردن هیجانات
- ۵۱- هر کدام از موقعیت‌های زیر تحت تأثیر انگیزه بیرونی است یا درونی؟
- الف) ناصر تکالیفش را به موقع انجام می‌دهد تا اجازه داشته باشد در بازی فوتبال شرکت کند.
  - ب) حسن عاشق کوهنوردی است و با وجود خستگی، سرما، گرما یا خطرهای احتمالی دست از حرکت بازنمی‌دارد تا به قله برسد.
  - ج) مینا برای اینکه مادرش لپ‌تاپی را برایش بخرد به شدت درس می‌خواند تا با معدل خوبی سال تحصیلی را به اتمام برساند.
  - د) علاقه‌مندی محمد به فوتبال تحت تأثیر وعده و وعیدهای باشگاه برای دریافت پاداش و دستمزد بیشتر است.
- (۱) بیرونی - درونی - درونی - بیرونی
  - (۲) بیرونی - درونی - بیرونی - بیرونی
  - (۳) بیرونی - درونی - بیرونی - درونی
- ۵۲- فرد سیگاری که می‌داند سیگار سبب ایجاد سرطان ریه می‌شود ولی باز هم سیگار می‌کشد، برای رفع این ناهمانگی می‌گوید سیگار با سلطان ریه ارتباطی ندارد، یعنی این فرد .....
 (۱) رفتارش را تغییر داده است.
 (۲) شناختش را تغییر داده است.
 (۳) شناختش را حفظ کرده است.
- ۵۳- برای کسب موفقیت در کارها باید به کدام عوامل برای اسناده‌هی توجه کنیم؟
- (۱) شکست را به عوامل بیرونی نسبت بدهیم و پیروزی را به عوامل درونی.
  - (۲) به عوامل ناپایدار و قابل کنترل توجه کنیم که بتوانیم تغییری در آن ایجاد کنیم.
  - (۳) شکست و پیروزی را ناشی از عواملی چون دشواری تکلیف بدانیم.
  - (۴) پیروزی را ناشی از استعداد و توانایی خودمان بدانیم.
- ۵۴- «بنتلا به سردد میگرن در اثر تعارض شدید» و «افسردگی به علت ضعف شنوایی» به ترتیب بیانگر کدام نقش متغیرهای روان‌شناسختی است؟
- (۱) پیامد روانی - عامل روانی
  - (۲) پیامد روانی - پیامد روانی
  - (۳) عامل روانی - پیامد روانی
- ۵۵- همه گزینه‌ها در مورد سبک زندگی درست است، به جز .....
 (۱) نوع رژیم غذایی به تناسب رشد، تغییر می‌کند.
 (۲) ورزش و تحرک زیاد، هم سوخت‌وساز بدن را تنظیم می‌کند هم باعث کنترل وزن و تناسب اندام می‌شود.
 (۳) الگوهای رفتاری و شناختی با عوامل خطرساز بیماری رابطه دارند.
 (۴) فشار خون بالا و دیابت منجر به الگوهای رفتاری و شناختی ناسالم می‌شود.

دفترچه شماره ۲

کد
ردیف سه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۴۵
۵ اردیبهشت ۱۴۰۴

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۵	۵۶	۷۰	درس ۴ تا پایان متن درس ۷ (صفحه ۴۷ تا ۹۵)	۱۵ دقیقه
۲	تاریخ (۲)	۱۰	۷۱	۸۰	درس ۹ تا ۱۵ (صفحه ۸۹ تا ۱۷۲)	۱۰ دقیقه
۳	جغرافیا (۲)	۱۰	۸۱	۹۰	درس ۷ تا ۱۱ تا ابتدای ایران و قدرت دریایی (صفحه ۸۳ تا ۱۴۶)	۱۰ دقیقه
۴	فلسفه (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	درس ۷ تا ۱۱ تا ابتدای فیلسوفان دوره جدید اروپا (صفحه ۵۰ تا ۸۸)	۱۰ دقیقه
تعداد کل سؤال:		۴۵			مدت پاسخ‌گویی:	۴۵ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية: (٦٢-٥٦)

٥٥- ﴿ وَ لَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكُرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ ﴾:

(١) و از چیزی که نام خدا را بر آن یاد نکردند، نمی خورید!

(٢) و از آنچه نام خداوند بر آن یاد نشد، نخورداید!

(٣) و از چیزی که نام خدا را بر آن ذکر نکردند، نخورید!

٥٦- «عَصَفتْ رِيَاحٌ شَدِيدَةٌ خَرَّبَتْ بَيْتًا جَنْبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ!»:

(١) بادهای شدید وزید که یک خانه‌ای را کنار ساحل دریاها خراب کند!

(٢) بادهای شدیدی وزید که خانه‌ای را کنار ساحل دریا خراب کردا!

(٣) بادهایی شدید وزید و خانه را کنار ساحل دریا خراب کردا!

(٤) بادهایی که شدید بود وزید و خانه‌ای را کنار ساحل دریابی خراب می کردا!

٥٧- «أَلَفَ الدَّكْتُورُ الْتُونْجِيُّ كِتَابًا يَضْمُنُ الْكَلْمَاتِ الْفَارَسِيَّةَ الْمُعَرَّبَةَ وَلَكِنْ تَغْيِيرَتْ أَصْوَاتُهَا وَأَوْزَانُهَا!»: دکتور تونجی

(١) کتابی را نوشت، کتابی که کلمات فارسی عربی شده را شامل می شد، ولی صدایها و وزن‌هایشان را تغییر داد!

(٢) کتابی را تألیف کرد، آن کتاب کلمات فارسی عربی شده‌ای را در بر می گرفت که صدایها و وزن‌هایشان تغییر یافته بود!

(٣) کتابی را تألیف کرد که آن کتاب، کلمات فارسی عربی شده را شامل می شد، ولی صدایها و وزن‌هایشان تغییر یافت!

(٤) کتابی را به تحریر درآورد که کلمات فارسی عربی شده را در بر می گیرد، البته صدایها و وزن‌هایشان تغییر یافت!

٥٨- «أَسَرَ الْمُسْلِمُونَ فِي غَزْوَةِ طَيِّءٍ «سَقَانَةً» ابْنَةُ «حَاتِمَ الطَّائِيِّ» الَّذِي يُضْرِبُ بِهِ الْمَثَلُ فِي الْكَرَمِ!»:

(١) مسلمانان در جنگ طی سقانه دختر حاتم طایی را اسیر کردند که در بخشش به او مثل زده می شود!

(٢) سقانه دختر حاتم طایی مسلمان‌ها را در جنگ طی اسیر کرد و او در بخشش و کرامت ضربالمثل شده است!

(٣) مسلمانان در جنگ طی سقانه دختر حاتم طایی را اسیر کردند که در بخشش به او مثل زده می شد!

(٤) مسلمانان در جنگ طی سقانه دختر حاتم طایی را اسیر می کردند که در بخشش به او مثل می زندن!

٥٩- عین الخطأ:

١) ﴿قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا﴾: بادیهنشینان گفتند: ایمان آوردیم بگو ایمان نمی آورید بلکه

بگویید: در سلامت می مانیم!

٢) هوَ لَنْ يَرْجِعَ إِلَى الْمَلَعْبِ غَدًا: او فردا به ورزشگاه باز نخواهد گشت!

٣) ما شاهدت سقانه أحداً أجود و لا أكرم مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): سقانه کسی را بخشنده‌تر و بزرگوارتر از پیامبر خدا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)

نديد!

٤) ارَحْمُوا عَزِيزًا ذَلِيلًا وَغَنِيًّا افْتَقَرَ وَعَالِمًا ضَاعَ بَيْنَ جُهَالٍ: دلسوزی کنید بر ارجمندی که خوار شده، و دارایی که ندار شده

و دانایی که میان نادان‌ها تباہ شده است!

٦٠- در دوره عباسی نفوذ زبان فارسی افزایش یافته بود!»:

(١) كان في العَصْر العَبَاسِيِّ ازدادَ نفوذُ اللُّغَةِ الْفَارَسِيَّةِ!

(٣) كان في عصر عباسیَّ يَزَدَادُ نفوذُ اللُّغَةِ الْفَارَسِيَّةِ!

٦١- عین ما لا يُناسب للمفهوم: «خیر الأمور أو سطحها!»

(١) زَكَارْ زَمَانَهُ مَيَانَهُ گَزِين

(٢) درشتی و نرمی به هم در به است

(٣) اندازه نگهدار که اندازه نکوست

(٤) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است

چو خواهی که یابی ز خلق آفرین!

چو فاصلد که جراح و مرهم نه است!

هم لا یق دشمن است و هم لا یق دوست!

با دوستان مروت با دشمنان مدار!

■■ اقرأ النص التالي بدقة، ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص: (٦٣-٦٥)

«الماء المُخْطَئُ الذي يُحِبُّ التَّخلُّصَ مِنْ شَرِّ ذُنُوبِهِ وَغَيْرِهِ يَسْتَمِعُ إِلَى مَوَاعِظِ الْأَفَاضِلِ فَيُحَاوِلُ أَنْ يُصْلِحَ أَعْمَالَهِ الْقَبِيحةَ. الالتزام بالصدق من خصال تُبعد الإنسان عن ارتكاب الذنوب والخروج من طاعة الله. الصدق مع الله يتبيّن عند إخلاص الأعمال له والصدق مع الناس هو أن يمتنع العبد عن الكذب على الآخرين. فَمَنْ يُحَدِّثُ أخاه حديثاً وهو له كاذب فَلَا يَحْسُبْ أَنَّهُ يَصْلِي إِلَى الْفَوْزِ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ!»

٦٣ - عين الخطأ:

- ١) من أخلص لله و عمل الحسنات لِكَسْبِ رِضَاهُ فَهُوَ صَادِقٌ مَعَ اللَّهِ!
- ٢) ليترك المُخْطَئُ النَّادِمُ ارتكاب المعاشي ليلتزم بصدق الحديث!
- ٣) تكون مَوَاعِظُ الْمَرْءَ الْفَاضِلَ نافعَةً لِمَنْ يُرِيدُ الرِّجُوعَ إِلَى سَبِيلِ اللَّهِ!
- ٤) سَيُصْبِحُ الْكَاذِبُ فَائِزاً فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَسَيَصْلُ إِلَى السُّعَادَةِ!

٦٤ - عين الخطأ:

- ١) إِسْتِمَاعُ نَصَائِحِ الْكِبَارِ الْمُؤْمِنِينَ يُسَبِّبُ أَنْ نُنْقَذَ أَنْفُسَنَا مِنْ شَرِّ عَيْوبِنَا الْكَبِيرَةِ!
- ٢) إِنْ أَرَادَ الْعَبْدُ التَّخلُّصَ مِنْ شَرِّ الْمَعَاصِي فَلَيَبْدُأْ بِنَصِيحةِ الْآخَرِينَ!
- ٣) الْفَوْزُ بَعِيدٌ عَنِ الْذِي يَكْذِبُ عَلَى سَائِرِ النَّاسِ كَثِيرًا لِيَصُلِّ إِلَى جَمِيعِ أَهْدَافِهِ!
- ٤) مَنْ يُحِبُّ أَنْ يَصْدِقَ مَعَ النَّاسِ يَجْتَنِبُ الْكَذِبَ مَعَ الَّذِينَ يَعِيشُونَ مَعْهُمْ!

■■ عين الخطأ في الإعراب والتحليل الصريفي:

٦٥ - «المُخْطَئُ - يُحَدِّثُ - الْأَفَاضِلُ - يَتَبَيَّنُ»:

- ١) يتبيّن: فعل مضارع - لَهْ حرفان زائدان من مصدر «تَبَيَّن» - معلوم / فعل و الجملة فعلية
- ٢) الأفاضل: اسم التفضيل - جمع تكسير و مفرده «أَفَاضِل» / مضارف إليه و المضاف «مَوَاعِظُ»
- ٣) المُخْطَئُ: اسم الفاعل (لفعله حرفة زائد واحد) - مفرد - معرفة / خبر و مرفوع بالضمة
- ٤) يُحَدِّثُ: فعل مضارع - مزيد ثلثيٍّ من باب «تَفعيل» - متعدد / فعل الشرط و الجملة فعلية

■■ عين المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (٦٦-٧٠)

٦٦ - عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) عَلَيْكَ بِالْمُحاوَلَةِ وَ لَا تَيَأسْ فِي حَيَاتِكَ!
- ٢) عَدَاؤُهُ الْعَاقِلُ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ!
- ٣) الْأَسْتَاذُ مَهْدِيُّ آدَرِيَّ زَدِيُّ فِي السَّنَةِ الْعِشْرِينِ مِنْ عُمْرِهِ كَانَ عَامِلًا بَسِيَطًا!
- ٤) إِجْتَهَدَ كَرِبَسْتِيَّ كَثِيرًا وَ أَصْبَحَ شَاعِرًا وَ رَسَامًا!

٦٧ - عين حرف «ال» ليس معناه اسم الإشارة:

- ١) رأيْتُ أَفْرَاسًا كَانَتِ الْأَفْرَاسُ جَنْبَ صَاحِبِها!
- ٢) أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَى فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ
- ٣) يُحَكَى أَنَّ شَابًا كَانَ كَذَابًا وَ كَادَ الشَّابُ يَغْرِقُ فِي الْبَحْرِ!
- ٤) رأيْتُ عَالِمًا يُنْتَعَقُ بِعِلْمِهِ فَهَذَا الْعَالِمُ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ!

-٦٨- عين ما ليس فيه معادل للمضارع الالتزامي في الفارسيّة:

- ١) ...عَلَى اللَّهِ فَلَيتوكِلُ الْمُؤْمِنُونَ
 ٢) يُعِجِّبُنِي عِيدٌ يَفْرُخُ فِيهِ الْفُقَرَاءُ!
 ٣) وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا
 ٤) أَقْلَمُ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا؟

- عَيْنُ «اللَّام» لِلأَمْرِ: ٦٩

١) إن الامتحانات تساعد الطلاب لتعلم دروسهم!

- ٢) تكلمت مع أصدقائي لينجحوا في برامج حياتهم!

(٣) مراجعة الدّروس في الأوقات المختلفة تساعدنا لنتذكّرها!

- ﴿٤﴾ ... فليعبدوا ربّ هذا البيت الّذى أطعهم من جوع ...

عن «كان» لا يدل على الماضي:

• • • -3-11

- ١٠) لئن رسموا الله (عليه السلام) أسوة حسنة لعمامين:

١١) داں الجنود واقفین لحراسه النقاط اهممه في اهديه:

- ١٢) كان كثيرون من الأشخاص الناجحين مساعل سيرة في حياتهم:

۱) کان تریسیی رساما و ساعرا و رسم نوحانه بقدمه ایسیری:

تاریخ

- ۷۱- ویژگی های مشترک سلسله های طاھریان و سامانیان در کدام گزینه به درستی آمده است؟

لف) با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند.

ب) رابطه‌شان با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی را طی کرد.

(ج) بدون اجازه و تایید خلیفه قدرت را به دست گرفتند.

(د) ریشه در خاندان‌های کهنه و دهقانی منطقه خراسان و معاویانه داشتند.

الف و ب

- ۷۲- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- در عصر سلجوقی دیوان اشراف به ریاست مشرف، به امور مالی یعنی محاسبه و گردآوری در آمدها و هزینه‌ها رسیدگی می‌کرد.
  - در عصر سلجوقی، با تدبیر نظام‌الملک، شکلی از زمین‌داری با عنوان اقطاع که در دوره حکومت آل بویه رایج بود، گسترش یافت.
  - صائب تبریزی، انوری، حافظ و عطار از مشهورترین شاعران و نویسنده‌گان عصر سلجوقی و خوارزمشاهی بودند.
  - دوره مسلمانی مغول‌ها در ایران از زمان غازان خان شروع شد و وزیر کارдан او خواجه نصیرالدین توسي بود.
  - چنگیز خان مغول به بهانه کشتار بازرگانان اعزامی خود در شهر مرزی اترار، فرمان هجوم به ایران را صادر کرد.

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

ولین قدم ش

- نمی باشد؟

  - ۱) حمله غافلگیرانه به آذربایجان و شکست نیروهای عثمانی - قرارداد صلح استانبول دوم
  - ۲) بیرون راندن پرتغالی‌ها از خلیج فارس - ورود اولین سفیر انگلستان به دربار ایران
  - ۳) لشکرکشی به خراسان و وارد کردن ضربه‌ای سنگین به ازبکان و عقب راندن آنان - قرارداد صلح آماسیه
  - ۴) آزاد کردن مناطق اشغالی شمال غرب ایران و افزودن عراق و عتبات عالیات به قلمرو صفوی - قرارداد صلح استانبول اول

- کدام عیارت توصیف دسته است، از آفماض عباس، نقاش، بنگاه عصر صفوی، ارائه ممکن است؟

۷۴- کدام عبارت توصیف درستی از آقا رضا عباسی نقاش بزرگ عصر صفوی ارائه می‌کند؟

لف) شاه اسماعیل او را به ریاست کتابخانه دربار تبریز منصوب کرد.

ب) او با طرح‌ها و نوآوری‌های بینظیرش مکتب اصفهان را پایه‌گذاری کرد.

(ج) مهم‌ترین نوآوری آن بود که زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشه‌وران را به تصویر می‌کشید.

د) سبک نقاشی او به عنوان مکتب نگارگری قزوین معروف شد.

٤) الف و د ٣) ب و ج ٢) ب و د ١) الف و ج

۷۵ - کدام یک از گزینه‌ها به سوالات زیر درباره گسترش تصوف در ایران به درستی پاسخ می‌دهد؟

الف) چه عاملی نقش مؤثری در روی آوردن مردم، به تصوف داشت؟

ب) کدام یک از طریقتهای صوفیانه در عصر ایلخانان و تیموریان ظهور یا گسترش نداشته است؟

ج) چه عاملی موجب افزایش نفوذ و موقبیت اجتماعی رهبران و مشایخ طریقتهای صوفیانه شد؟

د) در چه قرنی تغییر و تحول چشمگیری در فعالیت طریقتهای صوفی به وجود آمد؟

۱) آسان‌گیری و مدارای دینی و اعتقادی مغولان - حروفیه - اموال و املاکی که نذر و وقف خانقاہ شد - قرن ۸ هجری

۲) ایجاد وحشت، نگرانی و نامیدی در جامعه - صالحیه - کثرت پیروان و مریدان - قرن ۹ هجری

۳) تسامح و تساهل دینی مغولان - مشعشعیه - اموال و املاکی که نذر و وقف خانقاہ شد - قرن ۹ هجری

۴) هجوم ویرانگر و وحشت‌انگیز مغول به ایران - نوربخشیه - کثرت پیروان و مریدان - قرن ۸ هجری

۷۶ - کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد فلزکاری در دوره صفویان درست است؟

الف) یکی از ویژگی‌های فلزکاری عصر صفوی، طلاکاری روی فلزات است.

ب) بر روی بسیاری از آثار فلزی این دوره، نقش و نگارهای زیبا و برجسته طراحی شده است.

ج) این آثار به جز جنبه هنری، موجب رونق تجارت و کسب و کار بودند.

د) در این دوره استفاده از آهن توسعه بیشتری یافت.

۱) الف و د ۲) ب و ج ۳) الف و ۳) ب و د ۴) ب و ۵)

۷۷ - کدام تحول مربوط به دوره ایلخانان است؟

۱) زبان فارسی در قلمرو نظم و نشر رو به رشد گذاشت و به احیا و تقویت هویت ایرانی کمک کرد.

۲) شهر هرات به خاطر داشتن ثروت هنگفت، کتابخانه‌های بزرگ و هنرمندان نامدار به یکی از کانون‌های بزرگ علمی، فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد.

۳) کیفیت خوب و فراوانی کاغذ و مواد نگارگری از قبیل رنگ و طلا در پدید آمدن کتاب‌های مصور به هنرمندان کمک زیادی کرد.

۴) شهر و شهرسازی شکوفا شد و شهرهای هرات، شیراز، یزد و مشهد رشد و رونق چشمگیری یافتند.

۷۸ - درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) مهم‌ترین علت لشکرکشی سلطان سلیمان عثمانی به ایران فعالیت مریدان طریقت صفوی در قلمرو عثمانی بود.

ب) دولت ایران و گورکانیان هند بر سر هرات با یکدیگر اختلاف داشتند.

ج) امام قلی خان، حاکم فارس به دستور شاه صفی به قتل رسید.

د) از درآمد اراضی ممالک، برای اداره سپاه هزینه می‌شد.

۱) درست - نادرست - درست - نادرست ۲) درست - درست - نادرست - درست

۳) نادرست - درست - نادرست - درست - نادرست ۴) نادرست - درست - نادرست - درست - نادرست

۷۹ - درباره نظام فئودالیسم کدام گزینه نادرست است؟

۱) اربابان از جمله شاهان در صدد برآمدن قسمتهایی از زمین و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظمی به زیردستان و یا اشراف درجه دوم واگذار کنند.

۲) قدرت سیاسی میان فئوادال‌ها یا زمین‌داران بزرگ و کوچک تقسیم شد.

۳) وسائل به ارباب خود سوگند وفاداری یاد می‌کرد و موظف بود که هنگام جنگ او را یاری دهد و از کاخ و کوشک او حفاظت نماید.

۴) سرف اجازه نداشت ملک ارباب خود را ترک کند و مانند برده قابل خرید و فروش بود.

۸۰ - کدام عبارت از نتایج تهاجم اقوام ژرمن به امپراتوری روم غربی نمی‌باشد؟

۱) به دلیل افزایش جنگ‌ها، صنایع نظامی رونق گرفت. ۲) بیشتر شهرهای اروپای غربی متروکه شدند.

۳) علوم، معماری و هنر یونانی و رومی از یاد رفت. ۴) زندگی روستانشینی گسترش یافت.

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقهجغرافیا

۸۱- درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) استخراج معدن از فعالیت‌های نوع دوم محسوب می‌شود.

ب) بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا، بهویژه آسیای شرقی و جنوبی کشت می‌شود.

ج) ناحیه قفقاز و لهستان از نواحی صنعتی مهم روسیه و اروپای شرقی محسوب می‌شود.

د) از نظر کارشناسان محیط زیست، در کشت تک محصولی، به دلیل استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است.

(۱) نادرست - درست - نادرست - نادرست

(۲) درست - نادرست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - درست - نادرست

۸۲- کدام‌یک از موارد زیر جزء اقدامات کشورها، برای رونق و توسعه اقتصادی نیست؟

(۱) وضع تعریفهای گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی

(۲) تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای

(۳) افزایش صادرات مواد خام و اولیه

(۴) ممنوع کردن واردات برخی کالاهای در دوره‌های زمانی خاص

۸۳- کدام گزینه عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) ناحیه‌ای که نظام مدیریت مخصوص به خود را دارد ..... گویند.

ب) چند کشور که تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه‌ای قرار گرفته‌اند ناحیه سیاسی ..... می‌باشد.

ج) خودمختاری، به معنای استقلال ..... یک واحد سیاسی در اداره امور خود در ..... است.

(۱) ناحیه ملی - آزاد تجاری - کامل - یک منطقه جغرافیایی

(۲) ناحیه سیاسی ویژه - منطقه‌ای - محدود - داخل یک کشور

(۳) نواحی خودمختار - فراملی - محدود - یک منطقه جغرافیایی

(۴) ناحیه منطقه‌ای - ویژه - کامل - داخل یک کشور

۸۴- چند مورد از عبارت‌های زیر درست می‌باشد؟

● ارکان ناحیه سیاسی از سه رکن جمعیت، نظام سیاسی و سرمیمین تشکیل شده است.

● کشورهای اتحادیه اروپا برای تسهیل رفت و آمد مردم به برخی کشورهای عضو، یورو را به عنوان واحد پول مشترک پذیرفته‌اند.

● نخجوان در جمهوری آذربایجان و بندر هنگ‌کنگ از نواحی خودمختار در جهان محسوب می‌شوند.

● در رودهای قابل کشتی‌رانی، خط منصف بهترین خط مرزی است، چون هر دو کشور حق کشتی‌رانی در دو طرف را دارند.

● مرز بین کانادا و آمریکا روی مدار ۴۹ درجه شمالی تعیین شده است و جزء مرزهای غیرطبیعی به شمار می‌رود.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۸۵- هر یک از عبارات زیر مربوط به چه نوع مرزی به لحاظ پیدایش و شکل‌گیری است؟

الف) این مرزها با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند.

ب) مرز بین هند و پاکستان جزو این دسته مرزها می‌باشد.

ج) مرزهایی که از زمان قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها مورد قبول دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند.

د) مرز بین کانادا و آلاسکا جزو این دسته مرزها می‌باشد.

(۱) تطبیقی - تطبیقی - پیشناز - تطبیقی (۲) تطبیقی - تحمیلی - پیشناز - تطبیقی

(۳) پیشناز - تطبیقی - تطبیقی - تحمیلی (۴) تحمیلی - تحمیلی - تطبیقی - پیشناز

۸۶- کدام‌یک از عبارات زیر در ارتباط با دریای سرمیمین نادرست است؟

(۱) این محدوده متعلق به کشور مجاور دریا می‌باشد.

(۲) پایین‌ترین حد جزر دریا را شامل می‌شود.

(۳) سایر کشورها در آن منطقه حق عبور و مرور بدون ضرر را دارند.

(۴) از خط مبدأ به سمت دریا تا حدود ۱۲ مایل دریایی را شامل می‌شود.

- ۸۷- کدام یک از عبارت‌های زیر در انتخاب یک مکان به عنوان پایتخت مؤثر نمی‌باشد؟
- ۲) داشتن قابلیت دفاعی مناسب و دور بودن از مرزها
  - ۴) دسترسی آسان به سرتاسر کشور به ویژه مرزها
- ۸۸- کدام یک از عبارت‌های زیر از دیدگاه‌های رانزل نمی‌باشد؟
- ۱) شرق اروپا، منبع بزرگ قدرت است و هر کس بر منابع آن مسلط شود، می‌تواند بر کل جهان فرمان براند.
  - ۳) موقعیت یک کشور در مجاورت یک دولت قوی یا ضعیف، بر سیاست و قدرت آن تأثیر می‌گذارد.
  - ۳) اگر کشورهای کوچک برای جمعیت خود فضای کافی نداشته باشند، نابودی آنها حتمی است.
  - ۴) در کشمکش بر سر قدرت، دولتهای بزرگ پیروز می‌شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند.
- ۸۹- کدام یک از گزینه‌ها به سؤالات به درستی پاسخ می‌دهد؟
- الف) از شروط آلفرد ماهان برای تبدیل شدن یک کشور به یک قدرت دریایی می‌باشد.
  - ب) کدام نظریه در هجوم کشور آلمان به کشورهای مجاور و بروز جنگ‌های جهانی اول و دوم مؤثر بوده است؟
  - ج) چه عاملی جوهره ژئوپلیتیک را تشکیل می‌دهد؟
- ۲) فرهنگ دریانوردی - قدرت خشکی - جمعیت
  - ۴) خط مشی سیاسی و حکومت - هارتلند - قدرت
- ۹۰- در جزیره جهانی مکیندر دژ جهان در کدام منطقه قرار دارد؟
- الف) آمریکا و اقیانوسیه
  - ب) منطقه خشکی اوراسیا
  - ۲) الف و ج
  - ۱) الف و ب

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

- ۹۱- محدوده شناخت ابزار عقل، کدام است؟
- ۱) امور محسوس و طبیعی
  - ۳) حالت درونی نفس مانند شادی
- ۹۲- کدام گزینه درباره معرفت و حیانی نادرست است؟
- ۱) حاصل معرفت شهودی پیامبر است که یک معرفت بی‌واسطه است.
  - ۲) در شهود و حیانی، خداوند حقایق و معانی و حتی گاهی کلمات و عبارات خود را بر قلب پیامبر نازل می‌کند.
  - ۳) تنها راه درک معارف و حیانی برای همه انسان‌ها شهود است.
  - ۴) معرفت شهودی است که از طریق تهذیب نفس و تقویت ایمان حاصل می‌شود.
- ۹۳- سوفسٹائیان برای شناخت حقیقت کدام ابزار را معتبر می‌دانستند؟
- ۱) هم حس و هم عقل
  - ۲) فقط حس
  - ۳) نه حس و نه عقل
  - ۴) فقط عقل
- ۹۴- گزاره‌های زیر به ترتیب عقیده کدام فیلسوف است؟
- انسان در فهم وجود نفس مجرد وجود خدا نیازی به حس و تجربه ندارد.
  - قوه ادراکی انسان تصوراتی مثل زمان، مکان و علیت را از راه حس و تجربه به دست نمی‌آورد.
- ۱) اوگوست کنت و ایمانوئل کانت
  - ۳) رنه دکارت و ایمانوئل کانت
  - ۴) رنه دکارت و اوگوست کنت
- ۹۵- نقطه اشتراک و افتراق نظریه نسبی‌گرایان و پراغماتیست‌ها درباره شناخت کدام است؟
- ۱) واقع‌نمایی دانش تجربی با اشکال روبه‌رو است - هدف کشف واقعیت نیست.
  - ۲) حقیقت متناسب با ویژگی‌های شخص درک می‌شود - مفید بودن، به معنی درست بودن است.
  - ۳) واقع‌نمایی دانش تجربی با اشکال روبه‌رو است - مفید بودن، به معنی درست بودن است.
  - ۴) حقیقت متناسب با ویژگی‌های شخص درک می‌شود - هدف کشف واقعیت نیست.

- ۹۶- کدام جمله از توصیفات افلاطون درباره نفس نیست؟
- ۱) حقیقتی برتر است که محدودیت‌های بدن را ندارد.
  - ۲) نفس است که قابل روئیت نیست.
  - ۳) نفس انسان در هنگام تولد، حالت بالقوه دارد و هیچ چیز بالفعلی ندارد.
  - ۴) بدن بدون نفس، یک موجود مرده است.
- ۹۷- نظر هابز درباره ذهن انسان شبیه نظر ..... درباره ..... است.
- ۱) افلاطون - ذهن
  - ۲) دکارت - بدن
  - ۳) کانت - بدن
  - ۴) ارسطو - ذهن
- ۹۸- کدام‌یک از عبارات زیر در فلسفه سهپروردی از نظر معنایی قربت بیشتری با این دیدگاه ملحدرا دارد که «ظرفیت روح انسان پایان ندارد و روح می‌تواند به هر مرتبه کمالی در جهان مخلوقات، دست یابد»؟
- ۱) نفس انسان، همان جنبه نورانی وجود و جسم و بدن او، همان جنبه ظلمانی است.
  - ۲) نفس، اگر نورانیت بیشتری کسب کند، حقایق هستی را بهتر روئیت می‌کند و می‌تواند با کسب شایستگی و لیاقت بیشتر، مسیر کمال را طی کند.
  - ۳) نفس انسانی را حقیقتی مربوط به مشرق عالم است که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آنجاست.
  - ۴) سایر مراتب وجود، نور هستی خود را از نورالانوار دریافت می‌کنند، اما چون نور کامل نیستند، ترکیبی از نور و ظلمت‌اند.
- ۹۹- از نظر سهپروردی، نفس انسان حقیقتی مربوط به عالم ..... است.
- ۱) مشرق
  - ۲) غرب
  - ۳) مغرب وسطی
  - ۴) نورالانوار
- ۱۰۰- اگر ارسطو با حوادث زیر مواجه می‌شد، در آنها عدم تعادل قوای نفسانی انسان را چگونه می‌نامید؟
- الف) فردی که با ۱۴۰ کیلومتر بر ساعت در حال رانندگی است و فرمان را رها می‌کند.
  - ب) فرد بالغی که ۲۰ ساعت از ۲۴ ساعت را می‌خوابد.
- ۱) جربزه - خمودی
  - ۲) سفاهت - تهور
  - ۳) تهور - شره
  - ۴) سفاهت - خمودی

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۴
۵ اردیبهشت ۱۴۰۴

پاسخنامه علوم انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	ریاضی و آمار (۲)	نسیم اکبری	فرشاد ابوالقاسمی - ابوالفضل فروغی	محمد منتظران -
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	مرتضی کلاشلو	زهرا بهلوی - عرفان شکری	محمد کاووسی - محمود کاظمی
۳	جامعه‌شناسی (۲)	هانی رکن‌الدینی		احسان اسدی - منیره زمانی
۴	روان‌شناسی	فاطمه عباسی	فاطمه ابطحی - فاطمه عباسی	احسان اسدی - رویا غفاری
۵	عربی، زبان قرآن (۲)	عرفان جالیزی	محمدعلی تابانفر - حمیدرضا قائد امینی مصطفی قدیمی‌فرد - آیدین مصطفی‌زاده	سمانه ریحانی - مبینا بهرامی
۶	تاریخ (۲)	معین الدین تقی‌زاده	احسان اسدی - پیمان بیگدلی	نگار کاتبی - محمود کاظمی
۷	جغرافیا (۲)	بهروز بحیری	احسان اسدی - پیمان بیگدلی	نگار کاتبی - محمود کاظمی
۸	فلسفه (۱)	مصطفی روزبهانی	ناهید جوهریان - معصومه روزبهانی	احسان اسدی - محمد رضایی‌بنقا

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احمدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مربزان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کanal تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

مرکز نجات آموزش مارس برتر

۴۰. گزینه ۴ صحیح است.
در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد. در دوران رنسانس، این روش معرفتی مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحث معرفتی انجامید. جهان غرب برای بردن رفت از این بحث، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بستنده کرد. در نیمة دوم قرن بیستم با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سوال رفت. (جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۹۹)

۴۱. گزینه ۴ صحیح است.
بررسی عبارت نادرست:
عبارت چهارم: بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند. (جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۰۷ تا ۱۰۹)

۴۲. گزینه ۲ صحیح است.
منورالفکران غرب گرا ویژگی‌هایی داشتند:
نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند، بلکه حضور سیاسی و اقتصادی آنان را فرست می‌دانستند.
مانند بیدارگران اسلامی، خواستار اصلاح رفتار دولتها در کشورهای اسلامی بودند.
برخلاف بیدارگران اسلامی، بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند بلکه بیداری را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.
مفهوم امت و ملت اسلامی برای آنها بی معنا یا منفوس بود و در مقابل، به ناسیونالیسم که اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متعدد بود، روی اورده بودند. (جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۱۰)

۴۳. گزینه ۱ صحیح است.

نمونه تاریخی	فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی
تدوین رساله‌های جهادیه	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	مقاومت منفی
جنبش تنباکو	اصلاح رفتار حاکمان با ساختار حکومت	فعالیت روابط آمیز اصلاحی
جنبیش عدالتخانه، انقلاب مشروطه	تغییر ساختار سیاسی	انقلاب اجتماعی

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۱۱)

۴۴. گزینه ۳ صحیح است.
انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابل با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند. (جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۲۱)

۴۵. گزینه ۲ صحیح است.
انقلاب اکتیبر ۱۹۱۷ م روسیه نیز، گرچه به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت ولی به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت. دیگر انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم نیز تقلیدی از انقلاب‌های مدرن بودند. (جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۲۶)

روان‌شناسی

۴۶. گزینه ۱ صحیح است.
عوامل فردی همچون احساس ناتوانی، نالمیدی، بی‌ارزشی و عوامل بیرونی همچون تحییر دیگران، عدم حمایت اجتماعی و ... باعث شکل‌گیری باورهای غلط می‌شود. (روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۶۵ و ۱۶۶)

۴۷. گزینه ۲ صحیح است.
این فرد به صورت هدفمند پای به کوه دماوند گذاشته است. حرکت در مسیر دستیابی به هدف، نوعی موفقیت تلقی می‌شود؛ در نتیجه، فرد تحت تأثیر موضع زودگذر و عاملی همچون خستگی قرار نمی‌گیرد. انتخاب هدف، امید به موفقیت را به همراه می‌آورد. (روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۶۸ و ۱۶۹)

۴۸. گزینه ۴ صحیح است.
هرگاه فرد مجبور شود، بین دو انتخاب مطلوب، یکی را برگزیند، دچار ناهمانگی بعد از تصمیم می‌شود. (روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۷۱)

۴۹. گزینه ۴ صحیح است.
خلاق‌المعانی ثانی لقب کلیم کاشانی است. (شاعر ایيات سؤال صائب تبریزی است که در بیت آخر این شاعر، تخلص خود را آورده است).
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) وزن ایيات «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» و همسان تکالختی است.
(۲) تشبیه: چون آینه / استعاره مصرحه: خار و گل استعاره از زشتی‌ها و زیبایی‌ها
(۳) صائب شعر خود را چراغ بزم عالم می‌داند و مفاخره دارد.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۷۷)

۵۰. گزینه ۳ صحیح است.
مفهوم گزینه ۳: خوشبختی از جنس مال و ثروت نیست. (خوشبختی، فقر در برابر خداوند است).
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری روزگار و بی‌اعتباری دنیا.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۹۰)

۵۱. گزینه ۴ صحیح است.
مفهوم بیت گزینه ۴ جان‌فشنای در راه عشق و مفهوم سایر گزینه‌ها جاودانگی یاد معشوق در خاطر عاشق است.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۷۰)

۵۲. گزینه ۱ صحیح است.
سروده سؤال و بیت گزینه ۱ هر دو به مفهوم (پیری و سفید شدن مو) اشاره دارند.
مفهوم سایر گزینه‌ها:
(۱) دلستگی افراد پیر به دنیا بیشتر از جوانان است.
(۲) برف روی زمین را پوشانده است.
(۳) گریستان عاشق و شکایت او از معشوق
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۷۳)

جامعه‌شناسی

۵۳. گزینه ۲ صحیح است.
نظریه پردازان لبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند. آنان حتی کمک به مستمندان را بیهوود می‌دانستند. در انگلستان که در انقلاب صنعتی پیشگام بود، وضعیت نواخانه‌ها به گونه‌ای بود که فقران ساکن در آنجا مرگ را بر زندگی ترجیح می‌دادند.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۷۶)

۵۴. گزینه ۳ صحیح است.
اگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی، معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ، با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزوند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی پسر رخت بر می‌پندهد. از دیدگاه او جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است، و قوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم، خطاب بودن نظریه کنت را نشان می‌دهد.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۴)

۵۵. گزینه ۴ صحیح است.
بحرjan اقتصادی، اسیبی است که نظام اقتصادی را دچار اختلال می‌کند.
بحرjan اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.
بحرjan اقتصادی در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شند و از عوامل داخلی آنها اثر می‌پذیرفتند.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۹۳ و ۹۴)

۵۶. گزینه ۱ صحیح است.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۹۱)

۴۹. گزینه ۳ صحیح است.

همه عبارات صحیح هستند به جز عبارت سوم.
برخورداری از حافظه قوی لزوماً به معنای داشتن تفکر قوی نیست.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۱۴)

۵۰. گزینه ۲ صحیح است.

اعتماد افراطی روش غلطی است که مانع تصمیم‌گیری می‌شود. برخی از تصمیم‌گیرندگان، به قضاوت‌ها و روش‌های تصمیم‌گیری خود اعتماد بیش از حد دارند. در نتیجه تصمیم‌گیری آنها غلط از آب درمی‌آید. برای مثال این سرمربی احتمالاً دچار این مشکل شده و به همین دلیل نیازی به مشورت با دیگران ندیده است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۴۹)

۵۱. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) رفتار ناصر به علت پاداش است و انگیزه بیرونی است.
ب) رفتار حسن به علت لذت کوهنوردی و علاقه به آن است و انگیزه درونی است.

ج) رفتار مینا به علت پاداشی است که قرار است دریافت کند و انگیزه بیرونی است.
د) رفتار محمد به علت پاداش و دستمزد است و انگیزه بیرونی است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۶۳ و ۱۶۴)

۵۲. گزینه ۲ صحیح است.

هنگام بروز ناهمانگی شناختی فرد دو کار انجام می‌دهد:
۱- رفتار خود را تغییر می‌دهد.

۲- نگرش یا باور یا شناخت خود را تغییر می‌دهد.
در اینجا رفتار همان سیگار کشیدن است و شناخت اولیه این است که سیگار باعث سرطان ریه می‌شود. شخص برای رفع ناهمانگی شناخت خود را تغییر داده و می‌گوید سیگار با سرطان ریه ارتباطی ندارد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۶۹ و ۱۷۰)

۵۳. گزینه ۲ صحیح است.

برای موقیت در هر کاری باید به عواملی توجه کرد که عبارتند از:
۱- قبل کنترل خود فرد باشد مانند تلاش، برنامه‌ریزی، نظام و ...

۲- به عوامل نایابیار مربوط باشد تا بتواند تعییری در آن ایجاد کند یعنی بتواند بالاش، موائع رسیدن به هدف را بطرف کند مانند تلاش، برنامه‌ریزی، اراده و ... و عواملی مثل استعداد و دشواری تکلیف نایابیار و غیرقابل کنترل هستند.

۳- پیروزی و شکست را به عوامل درونی مانند تلاش نسبت دهد نه به عوامل بیرونی مثل دشواری تکلیف.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۷۶)

۵۴. گزینه ۳ صحیح است.

اگر فردی مبتلا به بیماری جسمی باشد و عامل ایجاد آن مسائل روانی باشد، در آن صورت آن مسئله روانی (متغیر روانشناختی) عامل بیماری جسمی است مثل سردد میگرن بیماری جسمی است و عامل آن یک متغیر روانشناختی به نام تعارض شدید است.

اگر فردی مبتلا به بیماری جسمی، نتایج روانی (متغیرهای روانشناختی) را به دنبال داشت، یعنی پیامد روانی بیماری جسمی است.

مثل بیماری جسمی به نام ضعف شناوی به دنبال خود افسردگی را دارد پس پیامد روانی افسردگی به علت بیماری جسمی ضعف شناوی است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۹۱)

۵۵. گزینه ۴ صحیح است.

به مجموعه الگوهای رفتاری و شناختی که در زندگی روزمره از آن استفاده می‌شود، سیک زندگی می‌گویند.

سیک زندگی با عوامل خطرساز بیماری رابطه دارد.
الگوهای رفتاری و شناختی ناسالم در ایجاد و گسترش بیماری‌ها مؤثرند.

الگوهای رفتاری و شناختی ناسالم باعث بیماری‌های قلبی، فشار خون و دیابت می‌شود.

همه افراد نیاز به رژیم غذایی خاص سن و جنس خودشان را دارند و به تناسب رشد نوع رژیم غذایی افراد تعییر می‌کند.

ورزش و تحرک زیاد، سوخت‌وساز را تنظیم و باعث کنترل وزن و تناسب اندام می‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۹۲، ۱۹۳ و ۱۹۴)

مرکز آموزش مارس برتر

۶۷. گزینه ۴ صحیح است.

نکته: اگر اسمی به صورت نکره بیاید و همان اسم دوباره همراه «ال» تکرار شود، می‌توان «ال» را به صورت اسم اشاره ترجمه کرد.
در گزینه ۱ کلمات «أَفْرَاسٌ - الْأَفْرَاسُ» دارای همین نکته هستند.
اسب‌هایی را دیدم، آن اسب‌ها کنار صاحبشان بودند.
در گزینه ۲ کلمات «رَسُولًا - الرَّسُولُ» دارای همین نکته هستند.
به سوی فرعون پیامبری را فرستادم، پس فرعون از آن پیامبر سریچی کرد.
در گزینه ۳ کلمات «شَابِيًّا - الشَّابُ» دارای همین نکته هستند.
حکایت می‌شود که جوانی دروغگو بود و نزدیک بود این جوان در دریا غرق شود.

در گزینه ۴ با اینکه کلمه «عَالِمًا» به صورت نکره آمده و بار دوم به صورت «العالِم» آمده، ولی چون اسم اشاره «هذا» بر سر آن آمده، لذا «ال» در آن به صورت اسم اشاره ترجمه شود.
دانشمندی را دیدم که از دانشش سود برد و می‌شود پس این دانشمند از هزار عبادت کننده بهتر است.

(عربی یازدهم، متن اعلاموا درس ۴ صفحه ۵۱، صفحه ۵۰ و متن درس ۵ صفحه ۶۶)

۶۸. گزینه ۴ صحیح است.

نکته: در زبان عربی در چند مورد فعل مضارع، به صورت مضارع التزامی فارسی ترجمه می‌شود:
۱- در جمله بعد از نکره جایی که قبل از اسم نکره فعل مضارع آمده باشد و جمله وصفیه نیز فعل مضارع باشد.
۲- جایی که حروف ناصبه (آن - ل - حَتَّی - گی - لِکَی) قبل از فعل مضارع بیایند.
۳- جایی که حرف «لِ» جازمه (لام امر) بر سر فعل مضارع صیغه غایب یا متکلم بیاید.

۴- جایی که حرف «لَا» نهی بر سر فعل مضارع صیغه غایب یا متکلم بیاید.
در گزینه ۱ فعل «فَإِيْتُوكَلُ»: باید توکل کنند «دارای حرف لِ» جازمه (لام امر) بوده و معادل مضارع التزامی است.

در گزینه ۲ فعل «يَقْرَرُ» خوشحال شوند «جمله وصفیه برای «عید»» می‌باشد و چون قبیل از آن نیز فعل مضارع آمده است، می‌تواند به صورت مضارع التزامی ترجمه شود.

در گزینه ۳ فعل «لَا يَحْرُزُ»: باید غمگین کنند، نهی غایب می‌باشد و معادل مضارع التزامی است.

در گزینه ۴ «لَمْ يَنْظُرُوا»: نگاه نکردنند «معادل ماضی منفی است و بتینا: ساختیم» نیز فعل ماضی است.

(عربی یازدهم، التمرین الرابع صفحه ۷۵، التمرین الثانی صفحه ۱۶ و التمرین الثالث صفحه ۱۵)

۶۹. گزینه ۴ صحیح است.

در گزینه ۴ با توجه به ترجمه و اینکه «لام» بعد از «ف» آمده، «ل» از نوع امر است.

ترجمه آیه: پس پروردگار این خانه را باید پیرستند همان که در گرسنگی خوراکشان داد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با توجه به اینکه «دروس» مجرور هست و قبل از آن حرف جر نیامده، پس پی می‌بریم که کلمه قبل آن «تعلُّم» اسم می‌باشد. «لام»ی که قبل از اسم باید حرف جر است.

(۲) با توجه به ترجمه «ل» در این گزینه از نوع ناصبه می‌باشد.
ترجمه عبارت: با دوستانم صحبت کردم تا در برنامه‌های زندگی شان موقق شوند.

(۳) با توجه به ترجمه «ل» در این گزینه نیز از نوع ناصبه می‌باشد.
ترجمه عبارت: مرور کردن درس‌ها در زمان‌های مختلف به ما کمک می‌کند تا آنها را به یاد بیاوریم.

۷۰. گزینه ۱ صحیح است.

هر وقت جمله‌ای که با «کان» شروع شود مربوط به خداوند و یا متنی که در همه زمان‌ها قابل صحیح است، باشد، در آن زمان «کان» معنای «است» می‌دهد و به گذشته دلالت ندارد.

ترجمه عبارت: پیامر خدا الگوی نیکوبی برای جهانیان است.
در سایر گزینه‌ها به ترتیب «کان» معنای «بودند»، «داشتند» (کان + ل) و «بود»، دارد که به گذشته دلالت دارند.

۶۱. گزینه ۱ صحیح است.

دوره عباسی: العصر العبایسی (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
زبان فارسی: اللُّغَةُ الْفَارَسِيَّةُ (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
افزایش یافته بود: کان ازداد (رد گزینه ۳)

نکته ۱: موصوف و صفت باید در چهار مورد (جنس، تعداد، داشتن یا نداشتن «ال»، اعراب) با یکدیگر مطابقت داشته باشند.

نکته ۲: در زمان‌های ترکیبی مانند ماضی استمراری یا ماضی بعید، لزومی ندارد «کان» در کنار فعل مضارع یا ماضی باید. بلکه آمدن آن با فاصله از فعل اصلی نیز باعث تغییر زمان می‌شود.

(عربی یازدهم، صفحه ۴۱)

۶۲. گزینه ۴ صحیح است.

«بیهترین کارها، میانهترین آنهاست.»
مفهوم: اعتدال در کارها

بیت اول، دوم و سوم به همین مفهوم اشاره دارند (مفهوم بیت چهارم: رعایت انصاف با دوستان و مدارا کردن با دشمنان است).

(عربی یازدهم، صفحه ۱۱)

ترجمه متن:

انسان خطاکاری که می‌خواهد از شر گناهانش و عیب‌هایش رهایی باید، به پندتاهای شایستگان، گوش می‌دهد. پس تلاش می‌کند که کارهای زشت خود را اصلاح «جران» کند. پاییندی به راستگویی از ویژگی‌هایی است که انسان را از انجام دادن گناهان و خارج شدن از پندتگی خدا دور می‌کند. صداقت «راستگویی» با خدا هنگام خالص کردن کارها برایش آشکار می‌شود و صداقت «راستگویی» با مردم این است که بینde از دروغ گفتن به دیگران خودداری کند. پس هر کس به برادرش سخنی بگوید، در حالی که به او دروغ می‌گوید، گمان نکند که در دنیا و آخرت به رستگاری می‌رسد.

۶۳. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست، هر کس برای خدا خالص شود و برای به دست آوردن خشنودی‌اش، کارهای نیک را انجام دهد؛ پس با خدا صدق است.

(۲) درست، خطاکار پشیمان برای اینکه انجام دادن گناهان را کند، پاییندی به راستگویی می‌شود.

(۳) درست، اندرزهای انسان دانا برای کسی که می‌خواهد به راه خدا بازگردد، سودمند می‌باشد.

(۴) نادرست، دروغگو، در دنیا و آخرت رستگار خواهد شد و به خوشبختی خواهد رسید. (دروغگو، در دنیا و آخرت رستگار نخواهد شد)

(عربی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۶)

۶۴. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست، گوش دادن پندتاهای بزرگان بایمان، موجب می‌شود که خود را از شر عیب‌های بزرگان نجات دهیم.

(۲) نادرست، اگر بنده پشیمان بخواهد از شر گناهان رهایی باید، شروع به نصیحت دیگران می‌کند. (اگر بنده پشیمان بخواهد از شر گناهان رهایی باید، به نصیحت شایستگان گوش فرا می‌دهد)

(۳) درست، رستگاری دور است از کسی که به قبیله مردم، بسیار دروغ می‌گوید تا به همه اهدافش برسد.

(۴) درست، کسی که دوست دارد که با مردم صدق «راستگو» باشد، از دروغ گفتن به کسانی که با آنها زندگی می‌کند، پرهیز «دوری» می‌کند

(عربی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۶)

۶۵. گزینه ۳ صحیح است.

«المُخْطِئُ» نقش صفت را برای «المُرَءُ» دارد و هرگز خبر نیست «انسان خطاکاری که می‌خواهد از شر گناهانش و عیب‌هایش رهایی باید، به پندتاهای شایستگان گوش می‌دهد».

(عربی یازدهم، درس ۵، صفحه ۶۶)

۶۶. گزینه ۴ صحیح است.

«اجهاد» حالت صحیح نوشتاری این کلمه است زیرا فعل ماضی باب «افتغال» می‌باشد و باید بر وزن «افتَّعل» بیاید.

«شاعر» حالت صحیح نوشتاری این کلمه است زیرا اسم فعل ماضی باشد و باید بر وزن «فاعِل» بیاید.

(عربی یازدهم، التمرین الخامس صفحه ۱۷، التمرین السادس صفحه ۱۱، متن درس ۷ صفحه های ۹۲ و ۹۴)

تاریخ

ب) دو دولت صفوی و گورکانی بر سر منطقه قندهار با یکدیگر اختلاف داشتند.

د) اراضی خاصه متعلق به شخص شاه بود و به ویژه از زمان شاه عباس درآمد آن برای اداره سپاه هزینه می‌شد. اراضی ممالک در اختیار و تملک والیان ایالتها بود و آنها این زمین‌ها را میان زیرستان خود تقسیم می‌کردند.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۲)

۷۹. گزینه ۴ صحیح است.

سرف مانند برده قابل خرید و فروش نبود.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۶۵ تا ۱۶۸)

۸۰. گزینه ۱ صحیح است.

این پویش‌ها موجب افول شهرنشینی، رکود تجارت و گسترش زندگی روستائشنی شد. بیشتر شهرهای اروپایی غربی که بر پایه تجارت رونق گرفته بودند به سرعت رو به انحطاط نهادند و متوجه شدند. بازگشایی و صنعت گران، شغل خود را رها کردند و به مکان‌های امن گریختند. تعییم و تربیت و فعالیت‌های فرهنگی از رونق افتاد و بیشتر مدارس تعطیل شد. به مرور زمان علوم، ادبیات، معماری و هنر یوانی و رومی از یاد رفت.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۶۱)

جغرافیا

۸۱. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) نادرست، فعالیت‌های نوع اول با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سروکار دارند. مانند کشاورزی، زراعت، دامپروری، صید ماهی، جنگل‌داری و استخراج معدن.

(ب) نادرست، بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا، به ویژه آسیای شرقی و جنوب شرقی کشت می‌شود.

(ج) درست، ناحیه مسکونی، قفقاز، ولگا (در کشور شوروی سابق) و جمهوری‌های چک و لهستان از اروپای شرقی، نواحی صنعتی مهم روسیه و اروپای شرقی محسوب می‌شوند.

(د) نادرست، از نظر کارشناسان محیط زیست، در کشت تک محصولی، به دلیل اینکه مزارع سالیانه متمادی به کشت یک محصول اختصاص می‌یابند، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است. استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفتکش‌ها در این مزارع به محیط زیست این نواحی آسیب می‌رساند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۹۵ و ۹۲، ۸۷، ۸۴)

۸۲. گزینه ۳ صحیح است.

کشورها برای اینکه تأثیرات منفی تجارت خارجی (صادرات و واردات) را بر صنایع و اقتصاد خود کاهش دهند و به رونق و توسعه اقتصادی دست یابند، کارهای انجام می‌دهند که عبارتند از: وضع تعریفهای گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی، محدود یا منع کردن واردات برخی کالاهای در دوره‌های زمانی خاص، تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای و ایجاد مناطق آزاد تجاری.

نکته: افزایش صادرات مواد خام اولیه سبب وابستگی اقتصادی کشور خواهد شد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۰۱)

۸۳. گزینه ۲ صحیح است.

(الف) ناحیه سیاسی ویژه، ناحیه‌ای است که نظام مدیریت مخصوص به خود را دارد؛ مانند نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری.

(ب) ناحیه سیاسی فرامی‌لی (منطقه‌ای) عبارت است از چند کشور که تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه‌ای قرار گرفته‌اند؛ مانند اتحادیه اروپا.

(ج) نواحی خودمختار به استان‌ها یا ایالت‌هایی گفته می‌شود که به دلیل شرایط قومی و مذهبی و نظایر آن، از استقلال محدودی برخوردارند و در امور سیاست خارجی و دفاع، تابع حکومت مرکزی هستند. به عبارت دیگر، خودمختاری، استقلال محدود یک واحد سیاسی در اداره امور خود در داخل یک کشور است.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۱۹)

۸۴. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول: هر ناحیه سیاسی سه رکن یا سه ضلع دارد: قلمرو و فضای جغرافیایی، سازه (ساختار) انسانی و نظام مدیریت (سرزمین، جمیعت ملت) و نظام سیاسی (حکومت) از ارکان کشور محسوب می‌شود.

۷۱. گزینه ۲ صحیح است.

(الف) بنیان‌گذاران برخی از سلسله‌های ایرانی مانند طاهریان و سامانیان با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند.

(د) سلسله‌های طاهریان و سامانیان ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۷۲. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست: دیوان اشراف، به ریاست مشرف، بر دخل و خرج کشور و عملکرد دیوانیان، به ویژه مستوفان نظارت می‌کرد.

سنایر، انوری، خاقانی و عطار از مشهورترین شاعران و نویسندهای عصر سلجوقی و خوارزمشاهی بودند.

دوره مسلمانی مغول‌ها در ایران از زمان غازان خان شروع شد و رشید الدین فضل الله همدانی و امیر نوروز از وزراei وی بودند.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۰۷، ۱۱۰، ۱۱۱ و ۱۱۶)

۷۳. گزینه ۳ صحیح است.

شاه عباس اول پس از پایان دادن به سرکشی امرای قزلباش و سامان دادن به اوضاع داخلی، با دولت عثمانی صلح کرد و به خراسان لشکر کشید و با وارد آوردن ضربه‌ای سنگین بر ازبکان، آنان را عقب راند.

رویدادهای مهم روابط خارجی ایران در دوره شاه عباس اول عبارتند از: قرارداد صلح استانبول اول (۹۹۸ق)، ورود برادران شرلی انگلیسی (۱۰۱۰ق)، اعزام مهدی قلی بیک به دربار المان (۱۰۱۴ق)، قرارداد صلح استانبول دوم (۱۰۲۱ق)، قرارداد صلح ایران و عثمانی (۱۰۲۷ق)، فتح قندهار و بیرون کردن پرتقالی‌ها از خلیج فارس (۱۰۳۱ق)، ورود اولین سفیر انگلستان به دربار ایران (۱۰۳۶ق).

نکته: انعقاد قرارداد صلح آماسیه با عثمانی مربوط به دوره شاه تهماسب است.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۰)

۷۴. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) شاه اسماعیل با فتح هرات، کمال الدین بهزاد را با خود به تبریز برد و به ریاست کتابخانه تبریز منصب کرد.

(د) سبک نقاشی هنرمندان قزوینی در زمان شاه تهماسب معروف به مکتب نگارگری قزوین شد.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۵۴)

۷۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) هجوم ویرانگر و وحشت‌انگیز مغول به ایران و نگرانی و نامیدی که در جامعه ایجاد کرد، نقش مؤثری در روی اوردن مردم به تصوف و رفتن به درون خانقه‌ها داشت.

(ب) در عصر ایلخانان و تیموریان طریقت‌های صوفیانه بزرگی همچون صفویه، نعمت‌اللهی، حروفیه، نوربخشیه، نقش‌بندهی و مشعشعیه ظهور کردند یا فعالیت خود را گسترش بخشیدند.

(ج) کثرت پیروان و مریدان طریقت‌های صوفیانه، موجب افزایش نفوذ و موقعیت اجتماعی رهبران و مشایخ طریقت‌های صوفیان شد.

(د) در قرن نهم هجری به تدریج، تغییر و تحول چشمگیری در طریقت‌های صوفی به وجود آمد.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۲۷)

۷۶. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) بر روی بسیاری از آثار فلزی این دوره، اشعار زیبا و سخنران نفری خوشنویسی شده است.

(د) در این دوره استفاده از فولاد توسعه بیشتری یافت.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۵۶)

۷۷. گزینه ۱ صحیح است.

سایر موارد مربوط به دوره تیموریان است.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۳۲)

۷۸. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) سلطان سلیمان سلطنت فعالیت مریدان طریقت صفوی را در قلمرو خود بهانه لشکرکشی گسترده‌ای به ایران فرا داد، اما علت واقعی آن، نگرانی و ترسی بود که او از ایجاد حکومت قدرتمند صفوی در دل داشت.

مرکز آموزش مارس برتر

فلسفه

۹۱. گزینه ۴ صحیح است.

انسان دارای قوهای است که می‌تواند حقایقی را درک کند که توانایی درک آن از راه احساس ممکن نیست. این حقایقی، هم می‌تواند امور محسوس و طبیعی را شامل شود و هم امور غیرمحسوس و غیرطبیعی را در برمی‌گیرد.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۵۲)

۹۲. گزینه ۳ صحیح است.

ما با تأمل و تدبیر در قرآن و به میزان توانایی و همت خود می‌توانیم از بسیاری از معارف و حیاتی آگاه شویم.
درک معارف و حیاتی هم از طریق تعقل و هم شهود ممکن است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۵۳)

۹۳. گزینه ۳ صحیح است.

سوفوستایان به سبب همین اختلاف نظرها و مغالطه‌هایی که خودشان بدان متول می‌شوند، اصل امکان شناخت واقعیت را زیر سوال برده و مدعی بودند که نه از راه حس و نه از راه عقل، نمی‌توان به حقیقت رسید.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۴۰)

۹۴. گزینه ۳ صحیح است.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۴۶ و ۴۵)

۹۵. گزینه ۱ صحیح است.

نقشه اشتراک نسبی گرایان و پرآگماتیست‌ها این است که معتقدند گرچه تنها ابزار شناخت اشیا، حس و تجربه است اما از طریق تجربه نمی‌توان به واقعیت اشیا رسید؛ یعنی واقع‌نمایی داشت تجربی با مشکل رویه‌رو است. اما بعد از این مرحله نسبی گرایان شناخت را متناسب با ویژگی‌های فردی می‌دانند اما پرآگماتیست‌ها دیگر هدف را شناخت قرار نمی‌دهند بلکه به دنبال باورهایی هستند که در عمل به کار بیایند.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۴۷ و ۴۶)

۹۶. گزینه ۳ صحیح است.

از نظر ارسطو نفس انسان در هنگام تولد، حالت بالقوه دارد و هیچ چیز بالغی ندارد، نه علم، نه احساس، نه محبت و نه نفرت و نه هیچ چیز دیگر. نفس، به تدریج این امور را کسب می‌کند و به « فعلیت » می‌رسد و کامل و کامل‌تر می‌شود.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۷۲)

۹۷. گزینه ۲ صحیح است.

دکارت، فیلیسوف فرانسوی که هم درباره بدن و هم درباره نفس تحقیق کرده بدن را مانشینی پیچیده می‌داند که به طور خودکار فعالیت می‌کند. هابز ذهن بشر را یک مانشین پیچیده مادی تلقی می‌کرد که شبیه یک دستگاه مکانیکی، مثل موتور اتوبیل، کار می‌کند.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۹۸. گزینه ۲ صحیح است.

هر دو فیلیسوف نفس انسان را قابل تکامل می‌دانند و هر دو عامل کمال را صعود مراتب وجود و کسب کمالات بیشتر وجودی می‌دانند و هر چه نفس تکامل بیشتری می‌یابد ادراک وسیع‌تری هم پیدا می‌کند.

همان طور که در این عبارت به آن تصریح شده است:
مراحل تکاملی طبیعت، وقتی از گیاه و حیوان می‌گذرد و به انسان می‌رسد، ظرفیتی بی‌نهایت پیدا می‌کند.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۰)

۹۹. گزینه ۱ صحیح است.

سهپوری نفس انسانی را حقیقتی مربوط به مشرق عالم می‌داند که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آنجاست.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۱۰)

۱۰۰. گزینه ۳ صحیح است.

(الف) نمونه‌ای از افراط در قوه غضب و تهور نامیده می‌شود.
(ب) نمونه‌ای از افراط در قوه شهوت و شره نامیده می‌شود.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۱۷)

عبارت دوم: کشورهای اتحادیه اروپا برای تسهیل رفت و آمد مردم به برخی کشورهای عضو به منظور زندگی، کار، تحصیل یا سرمایه‌گذاری، اخذ روادید (ویزا) بین این کشورها را لغو کردند و افراد می‌توانند بر طبق پیمان شنگن آزادانه و بدون نیاز به روادید به این کشورها، سفر کنند.

عبارت چهارم: در رودهای قابل کشتی رانی، تالوگ بهترین خط مرزی است، چون هر دو کشور حق کشتی رانی در دو طرف آن را دارند. (خط منصف، خطی است که از وسط رودخانه می‌گذرد و فاصله مرز از هر دو ساحل به یک اندازه است. تالوگ: خط مرزی که عمیق‌ترین نقطه بستر رود را بهم متصل می‌کند.)

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۱۱، ۱۱۹، ۱۲۷، ۱۲۰ و ۱۳۳)

۸۵. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

الف و ب: مرزهای تطبیقی با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند و گروههای انسانی را، که از نظر قومی، زبانی، دینی و غیره متفاوت‌اند، از یکدیگر جدا می‌کنند، مانند مرز بین هند و پاکستان که پس از جدایی و استقلال پاکستان از هند، در تعیین آن دقت شد تا منطقه مسلمان‌نشین از هندوشنین جدا شود.

ج و د: مرزهای پیش‌تاز (قبل از سکونت) از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند، مانند مرز بین کانادا و آلسکا که بعدها به تدریج مردم در دو طرف آن اسکان یافته‌اند. این نوع مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۳۳)

۸۶. گزینه ۲ صحیح است.

دریای سرزمینی از خط مبنا به سمت دریا تا حدود ۱۲ مایل دریایی (هر مایل دریایی برابر با ۱۸۵۲ متر است) و متعلق به کشور همسایه دریاست اما سایر کشورها در آن منطقه حق عبور و مرور بدون ضرر را دارند.

بررسی عبارت نادرست:
پایین ترین حد جز دریا خط مبنا است. برای تعیین مرز دریایی، ابتدا خط مبنا را تعیین می‌کنند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۳۳)

۸۷. گزینه ۳ صحیح است.

عوامل مختلفی در انتخاب یک مکان به عنوان پایتخت مؤثرند که برخی از مهم‌ترین آنها عبارتند از:

داشتن قابلیت محيطی مناسب، مانند دسترسی به آب و اراضی حاصلخیز در تقاطع راه‌های ارتباطی قرار داشتن، دسترسی آسان به سرتاسر کشور به ویژه مرزها

داشتن قابلیت دفاعی مناسب و دور بودن از مرزها
بررسی عبارت نادرست:

بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یا کلان‌شهر شدن از بیامدهای پایتخت شدن می‌باشد نه از عوامل انتخاب آن.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۳۷)

۸۸. گزینه ۱ صحیح است.

شرق اروپا، منبع بزرگ قدرت است و هر کس بر منابع آن مسلط شود، می‌تواند بر کل جزیره جهانی و جهان فرمان براند، نظریه مکیندر می‌باشد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۶)

۸۹. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:
(الف) همه گزینه‌ها صحیح می‌باشد. آفرید ماهان برای تبدیل شدن یک کشور به یک قدرت دریایی شش شرط پیشنهاد کرده بود که عبارتند از:

از موقعیت جغرافیایی - خط میانی سیاسی و حکومت - وضع طبیعی سواحل - فرهنگ دریانوری - تعداد جمعیت - گسترش ساحل

(ب) نظریه هارتلند یا قدرت خشکی در سیاست‌های جنگ‌طلبانه آلمان، هجوم این کشور به کشورهای مجاور و بروز جنگ‌های جهانی اول و دوم بی‌تأثیر نبوده است.

(ج) ژئوپلیتیک شاخه‌ای از دانش جغرافیای سیاسی است که با موضوع قدرت و ارتباط آن با جغرافیا و سیاست سر و کار دارد و روابط متقابل این سه عنصر را مطالعه می‌کند. جوهره ژئوپلیتیک را قدرت تشکیل می‌دهد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۴۲، ۱۴۵ و ۱۴۶)

۹۰. گزینه ۴ صحیح است.

مکیندر معتقد بود که بخش عمده خشکی‌های جهان، سه قاره به هم چسبیده آسیا، اروپا و آفریقا است و جزیره جهانی نام دارد. مکیندر در این جزیره جهانی منطقه خشکی اوراسیا (از رود ولگا در غرب تا سیبری در شرق) را قلعه (دز) جهان می‌دانست و می‌گفت این منطقه برای قدرت‌های دریایی، غیرقابل دسترس است.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۴۵)

